

СОВЕТ
КУРНАЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АЛЕКСЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң
КӨРНӘЛЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

02.03.2021

Коры Көрнәле ав.

КАРАР

№ 13

«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
Көрнәле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны
кису тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында»

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06
октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Эйләнә-
тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы
Федераль закон, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаның
Көрнәле авыл жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жиренә көрмәгән Көрнәле авыл жирлеге территорииясендә һәм физик һәм
юридик затлар милкендәге жирләргә көрмәгән Көрнәле авыл жирлеге
территориясендә яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм яңадан
торгызу максатларында Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль
районаның Көрнәле авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаның Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән Көрнәле авыл жирлеге
территориясендә яшел үсентеләрне кису тәртибе турында Нигезләмәне
кушымта нигезендә расларга.
2. Элеге каарны Көрнәле авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында игълан
итәргә.
3. Элеге каарны районның рәсми сайтында «авыл жирлекләре» бүлегендә һәм
хокукий мәгълүматның рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуның үз өстемдә калдырам.

Көрнәле авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе

Д.Б.Казакова

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районның Көрнәле
авыл жирлеге Советының 2021
елның 2 мартандагы 13 номерлы
карарына күшүмтә

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
Көрнәле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны
кису тәртибе турында**

НИГЕЗЛӘМӘ

Элеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенләге 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 маддәләре, Көрнәле авыл жирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатында эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Көрнәле авыл жирлеге территорииясендә (алга таба – авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кису тәртибен билгели.

1. Төп төшөнчәләр

Элеге нигезләмәдә түбәндәгे төп төшөнчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигый һәм ясалма агач, куак һәм үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куакларны кертеп).

Табигый территорияләр – бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган жирлек рельефының, туфракларның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорииләр.

Тerrиторияне яшелләндерү – табигый барлыкка килгән үсемлек участоклары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкил иткән участоклары.

Урманлы территорияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган табигый территория участоклары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биекләтәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпъеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфракның иң өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табигый үлән үсемлеге.

Эрәмәлек – нинидидер бер урында күе булып үсүче үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – территориясендә 50 нөхчәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү – яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кабығының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел утыртмаларның яки тамыр зонасындагы туфракның заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юк иту – яшел утыртмаларны кису яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне 2 коэффицент белән яңадан торгызу.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсүен тәэммин иту буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга – күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә;

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан жир участоклары хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Элеге нигезләмә авыл жирлеге территорииясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территориияләрне һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәэмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рәхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачлар, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел утыртмаларны рәхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куаклар кисү рәхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рәхсәт алу өчен, мәрәҗәттә итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма (1 нче күшымта) буенча хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәр гариза бирүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрен раслаучы документ;

3.3.3. участокның якындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеге күчесез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлекенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегендә, габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел утыртмаларны кису һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. утыртмаларны утыртканда яки күчереп утыртканда, инженерлык чөлтәрләре вәкилләре белән килештерү (жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә).

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза көргөннән соң, гариза биручегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт бируче максуслаштырылган оешмага түбәндәге документларны алу өчен мөрәҗәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел үсентеләр исемлеге;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төzelә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү турында. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 санлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда курсәтелгән эшләрне башкару гариза бируче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәҗәгать итүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә башкарма комитет житәкчесенең авыл жирлегендә яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт бири турында карапын хәзерли

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатында яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәҗәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен әлеге Нигезләмә нигезендә түләү кертергә һәм компенсацион яшелләндерүү үткәрү турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мөрәҗәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кису буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бируче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны кискәләү, төяу һәм чыгару эш башланган көннән алыш өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш башкарған урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә яңадан торгыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм қуакларны кисү түбәндәгә очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рәхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисуләр, санитар кисуләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм қуакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм қуакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүче гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 күшымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе буенча жир кишәрлекендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылғаннан соң, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рәхсәтсез кисү яки яшел утыртмаларны юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рәхсәт кәгазендә курсәтлемәгән участокта, күләмдә һәм утыртма токымнарын кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм қуакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимерчыбыктан божралар кигерү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларны ташландық сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зараплау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдегең белән кису;

3.15.7. үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булған агачларны һәм куакларны кису маҳсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдегең белән утыртмаларны кисүне анлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территориясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәү барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр очен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел утыртмаларны рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту очен яраклы сезонда башкарыла, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнар яисә юридик затлар (алар мәнфәгатьләрендә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыбына башкарыла.

4.3. Әлеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш – компенсацион яшелләндерү: 2 коэффиценты белән юк ителгән яшел утыртмаларны янадан торгызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау буенча таләпләрне үтәп алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү очен билгеләнгән жир участоклары төзелеш очен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен әлеге нигезләмәнең 2 hәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан керту hәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә hәм яшел массивларда сәүдә итү hәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеген башкару өчен палаткалар hәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә hәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда шартлау, яну куркынычы булган hәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату hәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерергә яки аларны юк итәргә мөмкин булган башка гамәлләр кылу тыела.

7. Административ җаваплылык

7.1. Әлеге нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе hәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы Көрнәле авыл
жирлеге территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә, физик һәм юридик
затларның хосусый милегендә булган
жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны
кисү тәртибе турында Нигезләмәгә
1 нче күшымта

Алексеевск муниципаль районы
Көрнәле авыл жирлеге
башкарма комитеты җитәкчесенә

(оешманың исемен яки Ф.И.А.,
адресын курсәтергә)

Көрнәле авыл жирлеге территориясендә
агач-куак үсемлекләрен чикләнгән кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан жир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак
үсемлекләрен   кисүгә   рөхсәт   бирүегезне   сорыйм

(оешма исемен яки исем, фамилиясе, атасының исемен курсәтергә һәм жир
кишәрлегенә хокук тере)
урнашкан торак пункты _____

(торак пункт атамасын курсәтергә)

Жир кишәрлегендә бар:

агачлар _____ данә.

куаклар _____ данә.

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм тәзекләндерү процессында агач кисү
өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен
утыртырга йөкләмә бирәм.

Ф.И.А.   (Имза)
Дата _____

Күшымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.
2. Жир участогының киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны
төшерелгән планы.

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы Көрнәле авыл
җирлеге территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды
җирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә
кермәгән яшел утыртмаларны кисү
тәртибе турында Нигезләмәгә
2 нче кушымта

Яшел утыртмаларны киселергә тиешле дип тану турында

АКТ

Алексеевск муниципаль районы Көрнәле авыл жирлеге башкарма
комитеты «_____» _____ ел.

Түбәндәге составтагы комиссия:

1. _____
(Ф. И. А., вазыйфасы)
2. _____
(Ф. И. А., вазыйфасы)
3. _____
(Ф. И. А., вазыйфасы)
яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгләрне билгеләде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

_____ (имза) (Ф. И. А.)

_____ (имза) (Ф. И. А.)

_____ (имза) (Ф. И. А.)